

Ezeket, és ezekhez hasonlókat bővebben kifejtene lenne a petitiók feladata, had lássa és tudja meg a törvényhozó testület az egész viszály valódi tényálladékát. Nagyvárad, 1870 június 16. án.

Neumann József.

Pótindítvány.

Igen tisztelt munkatársunk Neumann József úr, mint vélem, ügyünknek nem csekély szolgálatot tett, midőn lapunk utolsó számában oly életre való eszmét pendített meg, mely eszményeinek realizálása érdekében fölötté nagy fontossággal bírván, párthiveink körében nyilvános eszmecsere tárgyául okvetlenül kitűzendő; értem Neumann úrnak egy „országos haladó egyesület“ alakítására vonatkozó javaslatát. Ugy vélem, hogy párthiveink közül nem találkozik senki, ki bármi oknál fogva N. ur tervét idéltlennek vagy egyáltalában hasznavehetlennek tekintené, és midőn e lap szerkesztősége a nevezett cikkel minden észrevétel nélkül tűzte az illető szám élére, egyszersmind azt nyilvánította, hogy ő részéről a szóban forgó egyesület alakítását tökéletesen magáévá tette. Én e soraimban csak a terv kivételére nézve akarok egy pótindítvánnyal szolgálni ügyünknek.

Én N. úr javaslatát tökéletesen újnak nem tekintem. Hál' istennek országunk egy részeiben már évek óta megfogamzott a vallásos haladás szent eszméje annyira, hogy annak egyesületek adnak kifejezést. Nem akarok szólni a kis városokban már rég óta fennálló és „magyar egyesület“ név alatt viruló egyesületekről; ezekben a patriotikus eszme ad kifejezést az általános haladás nagyszerű elvének. Mert nevezetes tünemény a magyar zsidóság történetén belül, hogy a vallásos haladás mindig a patriotizmussal járt párosan, hogy épen a magyarosodás és magyarítás volt első lépésője a haladás nagy foksorozatának. Csak újabb időben használtatik fel az „óh nép“ — érzet az ugynevezett orthodox által arra, hogy semmi néven el nem nevezhető jellemtelen áskálódásaik valami módon kereszteltethessenek el. Mondom, ezen magyar egyesületektől — mint az abonyi, szécsenyi — s. a. t. melyek minden esetre mint minden „sok kicsiny“ nagyra mennek, egészen eltekintve, már vigasztalólag hathat reánk azon öntudat hogy léteznek „haladó egyesületeink.“ Csak a Miskolczon fennállóra akarok utalni. Neumann ur tervében az újdunatos új tehát csak azon pont, hogy alakuljon komoly törekvésünk által segítve, egy országos haladó egyesület, melynek zászlaja alatt directe és indirecte harcoljon minden valóban magyar zsidó! — Póttervem most csak abban áll, hogy a már fennálló magyar és a haladó egyesületek tagjainak közgyűlésileg hozandó határozata folytán tekintsek magukat mint az alakítandó nagy anyaegyesület fióktintézteit, oly módon, hogy azok a nagy egyesületbe tökéletesen egygyé olvadnak és ügyének — mely már amugy is régóta egyesületök indító eleme — directe szolgálnak. Ez nem pusztá formadolog. Mert ezen eszme által a már tennálló egyesületek programja egy mozanattal meggazdagodik, azzal t. i. hogy zászlajakra ezentúl nyíltan a congressus eszméi tűzetnek — Valóban a congressusi szabályzatok למימינים בי סמא דמותא!

És hogy vallásos haladásnak valódi éltető eleme a congressusban kivívott eszme egész legyen: az legyen mind az eddig létező localis, mind a majdan alakítandó országos egyesületnek fő feladata.

Dr. G. I.

A XIV. izr. községkerület megalakulása.

(Vége.)

Dr. Ungar már most mint választott elnök meleg szavakban megköszönvén a benne vetett bizalmat, figyelemzeti a képviselőket fontos teendőikre.

Az eddig tett csekély kiadások (mindössze 32 forint fedezésére a képviselők ideiglenes két két ftot előlegeznek, hogy a költségek állítólagosan tetemes voltát fegyverül ne használják az u. n. orthodoxok, kik inkább költségek perlekedésre és rendzavarásra mint szervezkedésre.

Elnök azon kérdésére vajjon azonnal szólítassanak-e fel a kerületbeli községek a congressusi szabályzatok értelmében szervezkedésre, s e célra mily záridőtartam engedessék: hosszas minden oldalról megfontolás után, tekintettel a kerületbeli szomorú pártviszálykodásokra, a községeknek szervezkedésrei felszólítása az elnök belátásától függő időpontra bízott, azon határozattal, hogy a majdan közrebocsátandó felszólításban, szervezkedési időtartamul 3 hó tűzessék ki.

Erre elnök az ülést befejezettnek nyilvánítja, s a képviselőket bizalmasan fölkeri, miszerint úgy a boldogult Zipser családja, mint az „Izr. Közlöny“ anyagi viszonyainak jobbítása érdekében gyűjtést eszközöljenek, ez utóbbinak szükségét különösen azzal indokolván, mivel az ellenpárt semmi áldozattól nem riad vissza, és tetemes összegeket fordít lapja fenntartására, ennél fogva nekünk is eréllyel föl kell lépünk, hogy túl ne szárnyaltassunk, ha élbe tett kezekkel, tétlenül nézünk a jövő elébe.

Miután elnök sürgős teendői miatt hazautazni siett, alkalmasint feledékenységéből történt, hogy nem rendelkeztek arról, miszerint a hitfelekezet részéről képviselőt válasszának a megyei iskolatanácsba.

S.-A.-Ujhely június 22-én 1870.

Békessy Ignác.

Veszprém, Juniusban 1870.

Iskolánk a mult napokban egy szép kitüntetésben részesült. Ugyanis Rikoty Ödön ügyvéd úr ki mellosleg legyen mondva városunkban és még azontúl is köztisztviselőben áll, két darab magyar aranyt adott az iskola igazgató urnak azon meghagyással, hogy ez ösztöndíj, tűzesség ki azon két tanuló számára, kik magukat az iskolaéven át szorgalommal és főleg szigorú erkölcsi magaviselettel kitüntetik, vizsgálat alkalmával elosztatandó. A jó genius, melytől áthatva Rikoty úr ezen nemes cselekedete véghez vierte, már már iskolás honpolgárainkra is terjeszti üdvezítő befolyását. Ki nemesseget vett, emberszeretettel arat!

S. J.